

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : **16 Aralık 2019**
Sayı : **17913**

22664

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yazılı yer alan sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı** Sayın **Dr. Bekir PAKDEMİRLİ** tarafından, Anayasa'nın **98.** ve TBMM İçtüzüğü'nün **99.** maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla dilerim. **12.12.2019**

Prof. Dr. Kamil Okyay SINDIR
İzmir Milletvekili

Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği, ülkemizde 17 bölge birliği ve 1.1 milyon çiftçi üyesi ile ülkemizin en önemli kooperatiflerinden biridir. Tarım Kredi Kooperatiflerinin kuruluş amacı, mevcuttaki uygulamalar göz önüne alındığında çiftçilerimize gübre, mazot, zirai ilaç, makine-ekipman ve kredi gibi temel girdileri en uygun koşulda temin etmektir. Ancak son günlerde çiftçilerimizden, kredi faiz uygulamalarının çok yüksek olması, borcunu ödeyemeyen çiftçilerin yüksek faizler ile tekrar borçlandırılması, mazot, gübre v.b. girdilerin temininde keyfi uygulamaların olduğu düşünülmektedir.

Tarım Kredi Kooperatifleri Birliği'nin çiftçilerin ihtiyaçlarını en uygun koşullarda karşılamak için yatırım yapması doğaldır, ancak ortağı olduğu şirketlerin mali yapıları veya üst düzey yöneticilerin aldığı maaşların yüksekliği ile gündeme gelmesi, çiftçilerimizi üzmemektedir. Tarım Kredi Kooperatiflerinin doğru yönetilmemesi ve çiftçilerimizin zarara uğratılması, kabul edilemez.

1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanunun Ek Madde 2 hükmü gereğince – (Ek: 8/6/1984 - KHK 237/6 md.; Değiştirilerek kabul: 7/6/1985 - 3223/6 md.) “....Kooperatifler, bölge birlikleri ve Merkez Birliği, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının teftiş ve denetimine tabidir.” Ek Madde 2'ye ek olarak yapılan değişiklikte ise (Değişik üçüncü fıkra: 6/4/2005 – 5330/9 md.) “Kooperatifler, bölge birlikleri ve Merkez Birliği, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının yapacağı teftiş ve denetimler sonucuna, kanun ve ana sözleşmelerdeki görevleri ile ilgili ortaya çıkacak eksiklikler konusunda vereceği talimatlara uymak zorundadırlar.” hükmü açıkça yer almaktadır.

Bu çerçevede aşağıda yazılı yer alan sorularımın tarafınızdan yanıtlanmasını saygıyla dilerim:

1. Tarım ve Orman Bakanlığı, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği ile ilgili en son denetimi ve incelemeyi ne zaman yapmıştır? Ne gibi bulgular elde etmiştir? Rapor bir yerde yayımlanmış mıdır? Raporu tarafımıza iletebilir misiniz?
2. 2019 yılında çıkan Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği zarara uğratıldığı ile ilgili haberler sonrası, yeni bir denetim kararı aldınız mı? Denetim kim tarafından ve hangi tarihlerde gerçekleştirilecektir?
3. 2019 yılı içinde Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği'nin durumuyla ilgili Bakanlığınıza ya da şahsınıza bir rapor iletili mi? İletildi ise, bu raporu ve içeriğini

2664

açıklar mısınız? Bu raporla ilgili ne gibi çalışmalar, ne zaman yapıldı? Bakanlığınız ve şahsınıza Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği ile ilgili çiftçilerden, Tarım Kredi Kooperatifleri ortaklarından, çalışanlarından ya da basın aracılığı ile şikâyetler aldınız mı? Bunlarla ilgili ne gibi çalışmalar yaptınız?

4. Tarım Kredi Kooperatiflerinin ortak olduğu şirket, iştirak ve vakıfların sayısı nedir? İlgili şirket, iştirak ve vakıflarda görev alan yönetim kurulu, genel müdür ve üst düzey yöneticilerin huzur hakları, maaşları ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden elde ettikleri toplam gelirleri ne kadardır? Aldıkları görev sayıları hakkında bilgi verebilir misiniz?
5. İlgili şirket, iştirak ve vakıfların kar zarar tabloları var mıdır? Çiftçinin paralarını nereye harcadıkları ve akıbetleri ile ilgili bakanlığınıza bilgi veriliyor mu? Veriliyor ise bizleri de bilgilendirir misiniz? Bilgi verilmiyor ise bakanlığın yukarıdaki yetkileri gereği denetim yapacak mısınız? Kooperatif ortağı olan çiftçilerin yararına olacak ne gibi önerileriniz bulunmaktadır?
6. 1581 sayılı kanunun 5 maddesinde “..... Genel Müdür Merkez Birliği Yönetim Kurulu tarafından atanır.” şeklinde belirtilmiştir. Mevcut genel müdür göreve nasıl gelmiştir? Siyasi bir geçmişe sahip genel müdürün bu göreve gelmesi, merkez yönetim kurulu üzerinde baskı oluşturmuyor mu?
7. 2018 yılından bugüne çiftçiye kullandırılan aynı ve nakdi kredilerin miktarları, faiz oranları, vadesi gelmiş ödenemeyen kredilerin miktarı, kredi borcu olmasına rağmen tekrar kredi kullandırılarak borcu kapatılmaya çalışılan ve yeniden borçlandırılan çiftçi sayıları nedir? Yeniden kredi açılan ve uzun yıla yayılmaya çalışılan kredilerin faiz oranları nedir? Takibe düşmüş kredi miktarı ve takipler sonucu icrada veya malına el konulan üretici sayısı kaçtır?
8. Tarım Kredi Kooperatifleri bünyesinde Sera A.Ş. adında bir şirket kurulmuştur. Sera A.Ş.’nin amacı, görev ve iş tanımı nedir? Sera A.Ş. sera kuracak mıdır?
9. Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği’nin asli olan ve öncelikli yerine getirmesi gereken görevler nelerdir? Ortaklarının eksik, yanlış ve/veya yetkisiz faaliyetlerinden kaynaklanan sorunları var mıdır? Var ise bunlar nelerdir ve Bakanlığınız bu konuda neler yapmış veya yapacaktır?
10. Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği’nin 500 adet Çiftçi Market kurmayı planladığı konusunda duyurular alınmaktadır. Söz konusu marketlerin kuruluşu hangi finans kaynakları ile yapılacaktır ve faaliyetleri Birlik görev, yetki ve sorumluluk alanına uygun mudur? Bu marketlerde ürün çeşitliliği ne olacaktır ve kimin ürünlerinin satışı öngörülmektedir? Kooperatif ortaklarının dışında diğer üretici kooperatifleri veya özel sektör üretimi ürünlerin satışları da yapılacak mıdır?